

Opozorilo na trgovske potnike. — Združenje trgovcev v Mariboru vedno še prejema od strank pritožbe, da jih obiskujejo razni tu- in inozemski potniki in jim pod različnimi pretvezami vsilijo naročila raznega blaga kot manufakturo, perilo, pisarniške potrebščine itd. in ko se stranke prepričajo, da so bile opeharjene, nočejo dotične tvrdke vzeti odpovedi naročila na znanje. Združenje trgovcev opozarja občinstvo, da so take kupčije nezakonite, ker smejo trgovski potniki obiskovati samo trgovce, ne pa privatnih strank. Ako torej od takega potnika naročeno blago ne ugaja, se ga brez vsake nevarnosti lahko zavrne ter se ni treba ozirati na nikake grožnje. Čl. 145 novega obrtnega zakona predpisuje, da so opravila trgovskih potnikov, sklenjena z osebami, pri katerih po zakonu ni dovoljeno iskati naročil, nič na, ki se ne morejo iztožiti in bi moralo sodišče vsako tako tožbo kot nedopustno zavrniti.

Smarije pri Jelšah. Vroča želja vinogradnikov. O srečno končani trgatvi je poročal zadnji »Slov. gospodar«. Posebno v južnem delu naše župnije je vina nad vse pričakovanje dosti, pa dobrega in tudi prav dobrega. Kleti so polne, žepi vinogradnikov pa prazni. Bog nam daj kupcev veliko, da bo kmalu narobe: kleti prazne, žepi pa polni. Potem bo tudi rečevo zaslužil, ker bomo svoje gorce še skrbnejše obdelovali, in bodo na boljšem tudi različni naši obrtniki in trgovci. Roka roko umiva. Domače krčmarje pa rodoljubno prosimo, naj se v prvi vrsti ozirajo le na naše domače pridelke. Ga tudi tukaj poceni dobijo in tudi tukaj najdejo izborna domača kapljica, ki se gotovo lahko kosa z vini daleč naokrog. Zdaj pač ne vleče več ime kraja, češ, ta je od tam in tam, ampak le kakovost blaga. Pomisliti je tudi, da popotnik, ki pride v naše kraje, pričakuje postrežbe z našim domačim vinom in nas po tem sodi ter tako o nas tudi drugod govori. Denarna kriza pa tlači tudi nas ravno tako, kakor vse druge. Bolelo bi nas tedaj, ko bi tudi letos še gladili ceste s težko naloženimi vozovi, mimo naših dobro založenih klet. Revni smo in je nam pomagati treba. Gotovo mi pritrdite vsi vinogradniki in njihovi prijatelji!

*

Denar v domače hranilnice!

Od Sv. Lovrenca na Pohorju nam pišejo:

Leta 1908 se je posrečilo ustanoviti na pobudo takratnega župnika, sedaj dekana pri Veliki Nedelji g. Friderika Horvata, Kmečko hranilnico in posojilnico, ki je bila trn v peti takratni nemškutarski zagrizenosti. Po skromnem začetku se je razvijala od časa do časa in je danes velik denarni zavod v svojih lastnih prostorih (v Društvenem domu). Zgodovina te zadrage je že bogata z ozirom na odpomoč kmetom v stiski. Mnogim pa, ki jim je Bog dal srečo, da so imeeli več pod palcem, je prihranila in jim še celo pomnožila

svoto s pripisom obresti, ki so jo ji zaupali v hranilno vlogo. Brez vsakih stroškov lahko rečemo je varčen človek če tudi skromno lahko nabiral svoje prihranke za potrebo v starosti. Zelo mnogo je že takih, ki so v svoji mladosti hodili po potu varčnosti in se imajo sedaj v času potrebe kam podati po denar, ki ga je čanes drugje tako težko dobiti. Pri tej priliki bi še omenili to, da je še mnogo domačinov, ki še niso zaupali domačemu denarnemu zavodu svojega odvišnega denarja kot hranilne vloge. Naj vedar enkrat prešine ta dobra združna misel domačine, da spada domač denar v domač denarni zavod. Če bi se domačini zavedali te dolžnosti in pravega ravnanja, bi se več lahko pomagalo z nižjo obrestno mero onim kmetom, ki niso po lahkomišelnem življenju in zapravljivosti v dobrih časih prišli na konec obstanke. Kako vendar boli srce človeka, ko vidi dobrega in poštenega kmeta, ki od zore do mraka z ožojenim čelom dela in gara, da bi imel vsaj za najnujnejšo potrebo družine in zraven tega celo večkrat pozabi še na dušno skrb, ker ima vedno pred očmi človeka, ki ga pride danes ali jutri rubiti in prodajati. Kako veliko nalogo torej bi lahko vršila ta kmečka posojilnica, ako bi se je premožnejši domačini, kakor tudi vsi oni, ki imajo še denar doma, oprijeli in ji pod strogo uradno tajnostjo zaupali svoje prihranke. Glede izgube vlog naj ne bega nobenega vlagatelja, ker za vloge jamčijo vsi člani, med njimi tudi posestniki, poldrugo sto po številu, s celim svojim premoženjem. Onim, ki imajo denar doma, pa ga ne upajo vložiti, češ, da ga bodo v doglednem času morali vsega rabiti, se zaveže hranilnica, da ga sprejme kot depot in ga shrani v blagajni ter obrestuje po 2% in je vsak čas vlagateljem v popolni meri na razpolago. Torej le brez strahu in v svojo korist odvišen denar v domačo Kmečko hranilnico in posojilnico!

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 22. oktobra so pripeljali špeharji 61 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—13 Din, slanina 13—16 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 70—85, 7 voz slame po 55—60, 17 krompirja po 0.75—1.50, 8 čebule 2—3, česen 8—10, 36 voz zelja po 1—3, kisto zelje 4, hren 6—8. Jabolke 1.50—3, hruške 4—5, slive 2.50—3, breskve 5—6, grozdje 3—5, celi orehi 4.50—5, luščeni 16, kostanj 1—1.50, pečeni 5—6. Pšenica 1.50—1.75, rž 1.50, ječmen 1.50, koruza 1.50, oves 1—1.25, proso 1.50, ajda 1.25, fižol 2.50—4. Srna 8—10, zajec 20—22, jerebica 8—10, fazan 12—15. Kokoš 20—25, piščanci 20—50, gos 30—50, puran 35—60, raca 15—20. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 28—32.

Pljuški živalski in svinjski sejem. Živalski sejem dne 18. t. m. je bil precej dobro obiskan. Prignanih je bilo 192 krav, 107 telic, 172 volov, 31 bikov in 83 konjev, skupaj 585 glav. Prodanih je bilo 273 glav. Cene so bile: krave 1.25 do 3 Din, telice 2—4 Din, volli 2—3.50 Din, bik 1.50 do 2.50 Din za 1 kg žive teže; konji komad 950 do 2500 Din. — Svinjski sejem v

sredo dne 19. t. m. je bil tudi dobro obiskan. Prignanih je bilo 286 svinj, prodanih pa 118. Cene so nekoliko poskočile in sicer so znašale 5 do 8.50 Din za 1 kg žive teže. Drobnica se je prodajala od 45 do 190 Din komad.

Mariborski svinjski sejem dne 21. X. 1932. Na ta sejem je bilo pripeljanih 274 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7—9 tednov stari 100 do 130 Din, 3—4 mesece stari 180 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 430 do 480 Din, 1 leto stari 600 do 750 Din, 1 kg žive teže 6.50 do 7 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 176 svinj.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 30. t. m. bo v Pergerjevem domu velika Slomškova proslava, pri kateri sodelujejo razen domačega bralnega društva in pevcev še pevski zbori od Male Nedelje, Sv. Tomaža in Sv. Antona pod vodstvom g. župnika Ostrža, kakor tudi domača šola pod vodstvom gđe. Kocmutove. Igrala se bo dramatisirana Tolstojeva ruska pripovedka »Kjer ljubezen, tam Bog«. Vstopnina 6, 4 in 3 Din. Pridite počastiti spomin na Slomška!

Čitalnica Katoliškega prosvetnega društva v Celju. Odbor Katoliškega prosvetnega društva v Celju je sklenil, da ustanovi čitalnico. Cesar ne zmore posameznik, to lahko stori večja skupina ljudi. Danes je enemu človeku težko imeti naročenih več časopisov, še za enega komaj spravimo skupaj denar. Nova čitalnica bo odprta za enkrat vsako nedeljo od pol 8. ure zjutraj do 12. uri opoldan. Čitalnica bo otvorena v nedeljo dne 6. novembra. Pravico vstopa v čitalnico imajo vsi društveni člani in tisti, ki jih pripeljejo s seboj člani. Priporočamo vsem našim članom in prijateljem, da se pridno poslužujejo čitalnice, ker bo vsakemu nudila vedno kaj novega. Če bi kateri imel kakšno željo glede naročitve katerega lista, naj to sporoči kate-remu izmed odbornikov ali pa direktno v prosvetnem tajništvu. Če se bo čitalnica dobro obnesla, bomo uredili tako, da bo odprta večkrat na teden. Čitalnica se nahaja v domu v fantovski sobi v Samostanski ulici.

St. Janž pri Velenju. V nedeljo dne 30. oktobra, ob treh popoldne, se vprizori v novi društveni dvorani igra »Pri kapelici«. Ker se prelepa igra najbrž ne bo ponavljala, ne zamudite prilike in jo pridite gledat v obilnem številu. Na sporedu je tudi tamburanje ter petje.

Št. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 6. novembra ob treh popoldne v Društvenem domu tridejansko dramo »Rožmarin«. Snov igre je vzeta iz svetovne vojne. Pred in po igri poje domači pevski zbor. Nastopi tudi tamburaški zbor s popolnoma novimi komadi. Takoj po igri pa se vrši v Društvenem domu vinska trgatve, na kateri vse prijatelje poštene zabave iskreno vabimo. — Odbor.

Gornji Grad. Skrb nas je prevzela v soboto zvečer in bojazen, da bo kaplanska dvorana prazna, kajti zunaj je deževalo, kakor bi se odprle vse zatvornice neba. A kljub temu se je ta v kratkem napolnila, da so bili zasedeni vsi sedeži. V nedeljo pa je bila dvorana natrpana do zadnjega kotička in celo oditi

jih je moralo nekaj, ker ni bilo dobiti več prostora. Obisk igre »Miklova Zala« je bil nad vse zadovoljiv in so jo tudi igralci prav dobro pogodili. Zato pač gre najlepša zahvala gđ. Vrabčevi in g. Jamniku. Pripomniti pa moramo, da se igre ni udeležila naša mestna inteligenca, kar si je treba zapomniti. — Na željo občinstva se je igra ponovila v nedeljo dne 23. t. m.

Lov v kraljestvu vodnega konja.

Ob tihotni afriški obali, ob iztoku rek, po jezerih in s trstiko obrastenih ribnikih, po vseh dovolj globokih rekah v notrajnosti Afrike, je še danes vodni konj pogosta zverjad. V bolj oddaljenih, nenaseljenih pokrajinah je najti te debelokožce v velikih množinah, med tem ko ga hočejo v prometu predanih krajih iztrebiti. Se pa tudi ni čuditi, če znatno pada število vodnega orjaka, ako se pa skoro vsak po Afriki se podeči Evropejec baha, da je ustrelil najmanj 100 vodnih konj.

Vodni konj je pravzaprav domač v sladkih vodah, pa se je blizu morske obali že navadil tudi na slano vodo, menjava med obema in se upa plavati celo daleč v morje. Ob morski obali si izbere najrajši tihe zalive, ne daleč od morja ležeča jezera, predvsem pa iztoke rek. Ker je ogromna glava te živali nekaj posebno lovsko znamenitega, kožo uporabljajo pa za vozne in jahalne biče in lov je tudi lahak, radi tega je preganjanje vodnega konja za afriškega lovca vsakdanji program.

Doživljaj z lova na vodnega konja.

Afriški lovec na vodne konje pripoveduje naslednjo:

»Obdan od maloštevilnega spremstva, sem jezdil pred karavano, da bi zadel zjutraj med osmo in deveto uro na vodne konje, ki se še tedaj pasejo izven vode. Lahna megla se dviga iznad vod, ko stopamo po slonovi stezi skozi oroseno travo tik ob obali počasi

naprej. Že pol ure hodimo, ne da bi kaj opazili. Naenkrat napravi reka ovinek in baš pridemo prav, da vidimo 50 korakov pred nami, ko se dvignejo 3 vodni konji iz tolmana in vlečejo neskončno počasi svoja nerodna telesa proti tekoči vodi. Težka glava jim klo- ne globoko. Edino glava je ona ovira, da ne zgledajo te živali kakor orjaške svinje. Med tem ko izginja prednja žival korak za korakom v trstičju, še ostaneta drugi dve, pulita leno travo, dokler, posvarjeni od ropota bližajoče se naše karavane, sklonjenih glav ter prav počasi ne poišče kritja v globokoji vodi. Živali ne poznajo nevarnosti, streljati nočem, dokler ne rabijo moji ljudje mesa.

Zopet se pomikamo naprej. Solnce se dviga in ogreje naglo zrak. V reki je vse oživel. Z jeznim klicom, ki je podoben donečemu godrnjanju, ki se oglasi v naši neposredni bližini iz reke, pripravim, da nas oplaš, nam prisopihna nasproti star samec, za njim pa izgine najmanj dober tucant črnih glav, pa se zopet prikažejo, ena za drugo in nas zvedavo pulkavajo. Vodja črede da posebno gromeče znamenje in pride, dvigajoč telo iz bolj plitve vode, tako blizu, da bi mislil nestrokovnjak na napad in bi se plah umaknil. Gre pa le za golo radovednost, ki je pomešana z nevoljnimi začudenjem radi pogleda na čisto neznana bitja, ki stojijo smejoč se in govoreč ob bregu. Kmalu se potegne nevoljni zmerjač nazaj v svoj tolmun.

Neprodorna divjina ovijalk nas prisili, da zapustimo tok reke in si pomagamo naprej nekoliko dalje proč. Po enournem hodu nam udari na uho grgranje in premetavanje vode. Na pesku zagledamo čredo kakih 40 vodnih konj, vseh velikosti in iz mnogo družin. Živali se tiščijo ena druge in ležijo ter se valjajo po pesku s težo 10 tisoč kg brez vsake skrbi in v miru. Le čisto majhna ušesca, ki se neprestano gibljejo in odganjajo nadležne muhe, dajejo znamenja, da so orjaki

živa bitja. Vedno migljajoča ušesca so tolikokrat, ako je žival v vodi, znak, da iz vode moleča črnosivkasta masa ni kaka skala, ampak živo bitje.

Še le tedaj, ko zaženemo krik, odgugajo konji eden za drugim v vodo — drugi se še obračajo po pesku. Čisto mlad konjič se valja po pesku, medtem ko čaka nanj mati nestrpno v vodi.

Slednjič se pogreznejo pod vodo tudi zadnji orjaki liki težke podmornice. Samo ena, vidno stara in ogromna žival še kaže lesketajoči se hrbet iznad vode, iz katerega mu pulijo ptički globoko v kožo zajedene obade in črve. Glede tega počasnega starjaka sklenem, da ga ustrelim. Počasi izginja tudi njegovo telo pod vodo in le glava z otepajočimi se ušesci nas opazuje. Pomerim med obe oči, po strelu potegne žival vse štiri noge pod se in se ne gane več. Krogla iz oddaljenosti komaj 20 korakov preluknja tudi ogromno glavo vodnega konja, kakor bi jo zadela strela in učinkuje takoj smrtonosno.

Takoj so črnci pri plenu, ki jih vabi kakor poln lonec mesa. 15 zamorcev je pospravilo v treh dneh celega — največjega vodnega konja. Si pač lahko predstavljate, da so bili moji sprem- ljevalci tako siti mesa, da niti hoditi niso mogli.

Sv. Martin pod Vurbergom. V nedeljo dne 9. t. m., so se vršile volitve v cerkveno-konkurenčni odbor za našo župnijo ter so bili izvoljeni: Skofič Franc, posestnik in cerkveni ključar, Zgornji Duplek; Lešnik Anton, posestnik in župan, Spodnja Korena; Klemenčič Janez star., veleposestnik, Sv. Martin; Pihler Anton, posestnik in kovač, Čiglenec; Langer Anton, posestnik in župan, Sp. Duplek. — Tukajšnja slovenjegoriška sadjarska

Stoletnica podlistka.

Letos poteče sto let, odkar so začeli časopisi prinašati v podlistkih romane. Tana- vada se je začela na Francoskem in znana francoska pisateljica E. Sue in A. Dumas sta bila prva, ki sta se odlikovala s takimi romani, katere so bralci časopisov hlastno prebirali. Počas se je ta navada razširila in danes prinesejo časopisi Anglije, Francije in Nemčije na svojih straneh nad 120 tisoč romanov v 1 letu.

2000 let stara pošta.

Član Sven Hedinove znanstvene ekspedicije je odkril v srednje-azijski puščavi Gobi važne starine. Ugoto-

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

Naenkrat ga pa nekaj zagrabi od zadej in potegne. Iz polnega grla krične:

»Sita, reši se! Teci k patru Sahebu...!«

Njegovi klici obnemorejo pod udarci kačjega zarotovavca. Pade v nezavest in se zgrudi. — Opomore si zopet, ko čuje glasno zabijanje s kladivom. S Sito je zopet v stari ječi. Možje zabijajo z močnimi udarci vrata.

»Tako, prokleti podgani, da mi ne storita več kaj takega!«

Rama čuti le to, da je zopet ujetnik in tudi sestrnici ne more pomagati.

Od onemogle jeze se bridko razjoče.

Svetnik s hriba.

Tretje jutro je odpeljal Omarjev avto na pri- govarjanje Mohameda trojico pod hrib svetnika Mama Hajani. Pridigarja sta prinesla seboj cvet- lice ter sladkarije, da bi obdarovala modrega.

5 Mohamed ni mislil na darove in če bi se bil tu- di domislil, bi mu bilo žal denarja.

Zopet so našli starca klečečega pred sve- tiščem.

Še le čez nekaj časa jih je opazil in modri, svetnik s hriba, kakor ga je bil krstil Mohamed v svojem srcu, se je obrnil, jih pozdravil z nepo- pisno sladkim smehljajem, je sprejel brez besede zahvale darove, stopil k Mohamedu in rekel:

»V veliko veselje mi je, ker te zopet vidim na tem svetem mestu. Vidi, da se mi je prerok ponovno prikazal in je odobril najin prvi raz- govor. Prihodnji četrtek je naš najsvetejši dan, in tega je določil prerok, da ti razodenem skriv- nost. Taka je volja prerokova.«

Svetnik s hriba je opazil Mohamedovo na- strpnost in ga je prosil za bakren novc. Ponovil je čudež in svečenik je skril ves blažen novo zla- to zrno v globokem žepu pod haljo. Njegovo raz- položenje se je znatno dvignilo. Poslovili so se med prikloni in obljubili, da bodo v četrtek zopet prišli.